

DOMOVINA

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Uredništvo je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja trikrat na teden, vsak **ponedeljek, sredo in petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron, pol leta 8 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krome temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

Naznanilo.

Zadružna Zveza v Celju, registr. zadr. z omej. zavezo, katera razširja glasom svojih pravil delokrog po vseh slovenskih pokrajinah, zlasti po Slovenskem Štajarju naznanja ponovno, kakor je to ob raznih prilikah in na različnih mestih že mnogokrat storila, da je vedno z veseljem pripravljena pospeševati in delovati za ustanovitev novih slovenskih posojilnic po Raiffeisenovem sistemu, kakor tudi drugih zadrug za povzdigo kmetijskega blagostanja zlasti v takih krajih, kjer so posojilnice ali zadruge iz narodno-gospodarskih ozirorov potrebne in kjer so dani pogoji ter je dovolj voljnih in sposobnih močij, bodisi kmetijsko zadrugo kake druge, kakršnekoli vrste, dobro razmeram primerno voditi in da zamore taka narodno-gospodarska naprava v vsakem obziru uspešno obstati in napredovati.

V to svrhu in v priznanje svojega 25 letnega tozadevnega blagodejnega delovanja na polju slovenskega združništva, zlasti kmečkega posojilništva, na katerem je orala Zveza v Celju ledino in ki je poklicala v življenje prve in najstarejše slovenske posojilnice po vseh slovenskih kronovinah tostranske polovice naše države, je prejela podpisana zveza tudi od visokega c. kr. poljedelskega ministrstva denarno podporo, ki se porabi izključno v prid in prospeh kmetijskega združništva.

Zaradi tega pa pozivamo rodoljube širom naše slovenske Štajarske, katerim so znane potrebe njihovih krajev in katerim je na tem, da se naše slovensko kmečko ljudstvo kar najbolj ojači in si opomore posredovanjem ter s pomočjo slovenskega združništva, naj se obrnejo vselej za potrebni svet in pomoč na podpisano Zadružno Zvezo v Celju. Za vsakovrstna pojasnila smo vedno z največjim veseljem pripravljeni in pošljemo na željo v svrhu ustmenega dogovora in osebnih informacij kakorkoli potreba tudi radi svojega strokovnjaka, da se ukrenejo vsi za ustanovitev posojilnice ali zadruge potrebni koraki.

Ker predobro vemo, da bode naš slovenski narod stal na trdnih nogah le takrat, ako je tudi gospodarsko in motno dobro podkovan in ker bode gospodarsko neodvisen naš seljak potem tudi gledé naših narodnih pravic, ki nam grejo po božjih in posvetnih postavah, odločen in neizprosni, želimo, naj bi imel ta naš oklic kar največ zaželjenega vspeha. Je še dosti krajev pri nas na Štajerskem, kjer so dani pogoji za dobro vspevanje prave Raiffeisenske posojilnice in ustanavljanje takšnih je naš namen, v katerem nas ne bodo ovirali nikakoršni oziri.

Zadružna Zveza v Celju.

Volilna reforma.

Državna zbornica je sprejela zakon o volilni preosnovi tak, kakor je bil izdelan v volilnem odseku. V polni zbornici ni bilo mogoče doseči najmanjše spremene ne v tem ne v drugem obziru. Volilna pravica, katero nam daje novi zakon, bode pač splošna pa ne jednaka, zato se nam bode še dolgo, vstrajno in krepko boriti z vsemi sredstvi, ki so in nam bodo dosegljivi, da si priborimo larodno in socialno ravnopravnost, da ne bode slovenski volilec manj vreden nego je nemški, da ne bode slovenskemu volilcu in naj bode že na Štajerskem, Koroškem ali kjer koli, vsled umetne razdelitve volilnih okrajev onemogočeno, glasovati za svojega slovenskega kandidata ter svoj glas tudi v narodnem obziru uveljaviti.

Po sedanjih razdelitvah volilnih okrajev so cele slovenske občine, kakor: Dođonei, Potrna, Plitvički vrh, Žetince, Slovenska gorca in Zenkovec v radgorskem okraju, Ščavnica, Dražan vrh in Velka v emureškem okraju pri državnozbornih volitvah za nas Slovence mrtve. Politično mrtvi so za nas naši trgi, ker se je Nemcem posrečilo mestne in trške mandate na Spodnjem Štajerskem tako zvito razdeliti, da bodo imeli Nemci in nemškutarji v tej kuriji še dolgo vrsto let večino.

Na Koroškem so Nemci na tak način vzeli večini slovenskega prebivalstva možnost v narodnem obziru uveljaviti volilno pravico. Mesto dveh sigurnih mandatov, ki jim gredo, dobe enega nesigurnega.

Tem gorostasnim krivicam nasproti stoji vzakonjen privilegij Spodnje Štajerskih in Koroških nemških in nemškutarjskih tržanov in meščanov — in pa kar je še posebno izzivajoče, poseben, samostalen kočevski mandat na Kranjskem!

Ta kočevski mandat je po eni strani glavna priča o nemški drznosti z druge strani pa o naši politični nedostatnosti. Da se je nemško nacionalnim strankam posrečilo priboriti tem kulturno in gospodarski čisto brezposelnim krošnjarem svoj mandat, kateri je bil celo proglašen za splošno in složno terjatev vseh avstrijskih Nemcev, dočim je bilo dalmatinskim Italijanom, katerih je po številu več nego Kočevcev in kateri te uboge krošnjarje po kulturi in gospodarski vrednosti neizmerno presegajo, čisto nemogoče pridobiti posebnega poslanca, nam, pač jasno priča, da se je vsa volilna preosnova izvedla pod prevlado nemškega vpliva in tako, da ostane ta neopravičen in neopravičljiv vpliv tudi v novem zakonu ohranjen. Jasno je, da smejo biti z novo sprejetim volilnim zakonom le gospodujoči plemeni nemško in poljsko popolnoma zado-

voljni, dočim se delajo vsem drugim v narodnem in socialnem obziru veli krivice. — In vender pomeni že načeto splošnosti napredek v primeri z dosedanjo volilno pravico.

Da se nam one občine, katere so nam Nemci na zvit način iztrgali iz našega slovenskega ozemlja in katerih niso naši poslanci znali ubraniti ne pogube tudi v narodnem obziru, morali bomo napeti vse svoje moči. Skrbeti bomo morali, da ostanejo te občine v naših rokah, da se v njih razvije živahno narodno, gospodarsko in kulturno delo, da se Nemcem onemogoči uresničiti njih načrt, po katerem bi nam radi kos za kosom, vas za vasjo, občino za občino najprej gospodarski podjarmili in pozneje tudi ponemčili.

Drobno narodno delo, pouk, shodi, naj skrbe za narodno probujo, previdno in modro zadružno delovanje za gospodarsko utrditev. Konec je časov, ko smo se probujali le vsakih pet ali šest let ali pa tudi tolikrat ne ter sklicali tu pa tam kak shodek par dni pred volitvami. Za naprej bo trebala, združitev vseh onih, ki imajo smisel za delo in vero v delo. Samo delo nas mora rešiti, zato na noge vsi, kateri ste tega prepričanja. Vsakdo lahko kaj stori, ta z osebnim delovanjem, drugi s tem, da podpira narodne delavce, da pospešuje organizacijo in širi duh narodne discipline med svojimi prijatelji in znanci, posebno pa s tem, da vtrja svojo voljo in narodno odločnost.

Ko bomo v tem obziru vsak samega sebe reformirali ter napravili vsak iz samega sebe značajnega, trdnega in neomahljivega narodnjaka, ko bomo v svoji stroki vsak na svojem mestu, tako da bode poleg nas nemoogoče konkurentu shajati, potem in samo potem nam zvitost nemških in nedostatnost slovenskih politikov, ki so baš sprejeto volilno preosnovo izdelali, v kljub temu, da nam je tako krivična, vender ne bo mogla trajno škodovati. Zaveden, energičen in odločen narod odstrani vse še tako krivične zakone in se konečno v kljub vsem zaprekam prebori do svobode.

Tako bode tudi z nami. Doba demokratizma se začneja z novim volilnim zakonom, pokažimo, da je to v resnici naša doba, doba onega naroda, ki stoji sicer sam proti vsem, a ki zaupa v svojo moč in v svojo pravico — in ki mora doseči svoj cilj.

Svetovno-politični pregled.

Domače dežele.

Prihodnja seja državnega zbora bode 17. t. m. Železniški minister bode zbornici predložil dva zakonska predloga o zgradbi 17 lokalnih železnic.

Stale bodo skupaj okolo 80 milijonov kron; država prevzame 40 milijonov kron nase, drugo polovico bodo pokrile dežele, okraji, občine in privatniki. Večina teh železnic bode seveda v nemških krajih, za nas odpade le kaka drobtinica.

Vse stranke se bavijo sedaj že z novim položajem, ki ga je vstvaril novi volilni zakon. Nemške napredne stranke imajo seje, v katerih določajo kandidate in volilne okraje v katerih je bodo postavljali.

Socialni demokratje so imeli v nedeljo velik shod na Dunaju, na katerem je govoril dr. Adler o velikem političnem dogodku. Dejal je, da je baš preteklo leto dni, kar so defilirale delavske množice pred parlamentom in poslale deputacijo, da izroči poslanecem in vladi zahteyo delavstva, da se uvede splošna volilna pravica. Danes je konečno ta želja izpolnjena. Mi nočemo nikogar terorizirati; nikdar ne bomo delali nasilstva gospodom, ali vpogniti se morajo.

V avstrijskih delegacijah je držal minister baron Aehrenthal svoj prvi ekpozé. Ta govor je še v duhu Goluchowskega in ni še mogoče reči, v čem bode novi minister krenil na nova pota, kod bode naprosto nadaljeval politiko svojega prednika. Pred vsem konstatuje seveda, korektno, prijateljske in zelo prijateljske odnošaje s sosednimi državami. Tudi razmerje z Italijo s katero stojimo sicer v zvezi, proti kateri se pa vedno oborožujemo in ona proti nam, je po ministrovi trditvi zelo presrečno. Z Rusijo bode gojil staro prijateljstvo, katero je že kot poslanik v Peterburgu negoval. Z balkanskimi državami živimo v dobrih in politično normalnih odnošajih. Minister se nadj, da se bodo tudi trgovske razmere med Srbijo in Avstro-Ogrsko poravnale. Avstrija pa ima po mnenju ministra pravico zahtevati od Srbije, da jej nekdanj dano obljubo izpolni in precizira, kaka državna naročila namerava dati avstrijski industriji. To je po mnenju bar. Aehrenthala Srbija dolžna storiti naši državi nasproti, ako hoče skleniti z njo ugodno trgovsko pogodbo, ker je Avstrija največji srbski konsument in odjemalec srbskih surovin. (To je bilo pač še pred letom dni res, danes pa ni več in Srbiji ni več toliko na tem ležeče, ali sklene z našo državo posebno trgovsko (tarifno) pogodbo.)

Razmerje med Avstro-Ogrsko in Bolgarijo je pod novim bolgarskim ministrom vnanjih stvari dr. Stančevem postalo jako prijateljsko in nadjati se je, da se tudi v kratkem sklene za obe državi ugodna trgovska pogodba. — V Macedoniji si po zatrdilu našega ministra prizadeva naša vlada izvesti potrebne reforme ter še posebno preosnovo pravosodstva. Uspehi dosedanjih

Koroško.

— Na shodu v Svečah je govoril vodja jugoslovanske socialne demokracije o boju za splošno volilno pravico in o nje pomenu za razvoj političnega življenja Slovencev. Poudarjal je, da nam ta volilna reforma ne prinese ne v narodnem ne v socialnem obziru tega, kar bi Slovenci po vsej pravici smeli zahtevati, ali obstanek narodnosti ni odvisen samo od volilne pravice ampak od vsega, v čemer se kaže življenska moč in sposobnost za boj za obstanek. Vse, kar nas dela sposobnejše za ta boj, nam posredno utrja narodni obstanek, zato moramo z drugimi narodnimi napredovati s svojim časom in ne smemo zaostajati za drugimi. Mirno so poslušali govornika zborovalci, čeprav je bilo na shodu socialnih demokratov mnogo manj nego drugih. Koncem zborovanja je nekdo vprašal Kristana, kako bodo postopali socialni demokratje pri bodočih državnozbornih volitvah? Kristan je na to odgovoril, da bodo socialni demokratje postavili pač svojega kandidata, da bo pa ta prav gotovo Slovenec, ker stoji njih stranka na stališču narodne pravičnosti.

Primorsko.

— Tolminski rodoljubi želijo, da bodi Gregočičev spomenik „S. Gregorčičev dom“ za izobrazbo mladine.

— Goriške Slovenke pozivljajo vse sestre po slovenskih deželah, brez razlike stanu in izobrazbe, da naj nabirajo za spomenik pesniku, mislecu in mučeniku Simonu Gregorčiču. Spomenik mora biti najlepši, kar so jih postavili dosedaj kateremu pesniku, pravijo v svojem oklicu.

In spomenik bo tudi najlepši, ako se upošteva želja tolminskih rodoljubov in se postavi mesto mrtvega kipa iz bron ponosna stavba, S. Gregorčičev dom za vzgojo in izobrazbo naših otrok. Saj je gotovo najlepši tak spomenik, ki stoji v srcu mladine od roda do roda!

— Slovenski socialni demokratje so imeli 2. t. m. v Trstu v „Delavskem domu“ veliko veselico, pri kateri je nastopil delavski pevski zbor in dramatični oddelek „Ljudskega odrá“. Igralo se je šaloigro „Medved snubač“, katero je ruski spisal Čehov. Čisti dohodek veselice je bil namenjen volilnemu skladu politične organizacije jugoslovanske socialne demokracije. — Prihodnjo nedeljo 9. t. m. bode v Trstu v „Delavskem domu“, okrajna konferenca, na kateri se bodo pretresala politična in kulturna vprašanja. Na dnevnem redu stoje med drugimi točkami: Državnozbornske volitve; organizacija in taktika; strokovna organizacija; kulturna organizacija.

Druge slovanske dežele.

— Češke vesti. Povišanje davka na pivo. Ker izkazuje proračun dežele češke 20 milijonov kron deficita, se namerava zvišati davek na pivo, da bi se na ta način pokrili imenovani primanjkljaj. Sedanji davek

1 K 70 h, se bo baje zvišal na 4 K. To povišanje bi povečalo dohodke deželne blagajne za 17.800.000 kron. Na ta način bi bili obsojeni konsumentje, da prav sami nosijo ves deželni davek. Edino pravilno bi bilo saniranje deficita z državno pomočjo.

— Praški trgovski gremij je začel akcijo, da bi se na tehniki ustanovil poseben trgovski oddelek kot nekaka trgovska visoka šola.

— Shod delegatov avstrijskih profesorskih društev se je vršil 18. in 19. t. m. v Pragi. Slovensko profesorstvo je bilo zastopano po dr. Žmavcu iz Ljubljane. Na shodu se je razpravljalo o reformi šolstva in o profesorskih stanovskih razmerah. Med drugim je bil tudi enoglasno sprejet predlog, da naj imajo učenci srednjih šol že po dokončanem VI. razredu pravico do enoletnega prostovoljstva.

— V praškem Rudolfinu se priredi razstava prekrasnih umotvorov Meunierovih, enega največjih umetnikov moderne dobe. Meunier je bil Belgijec in si je kot slikar in še posebno kot kipar pridobil svetovno slavo. Umrl je lansko leto. Predmete za svoje umotvore je Meunier zajemal iz delavskega življenja.

Svetovne vesti.

— Grozovit vihar je razsajal v Guatemali (Amerika). Ubitih je nad 50 oseb, 300 hiš je porušenih.

— Afera Strassnoff v Zagrebu. Slepar Strassnoff, o katerem smo poročali, je spraval zagrebškega nadškofa Posilovića, več kanonikov in tudi vodjo hrvatske stranke prava dr. Franka v precejšnje sitnosti. Ministrstvo zunanjih zadev namreč ne želi videti na djakovskem škofjskem sedežu kanonika dr. Barona, za katerega se zavzema Posilović. Strassnoff je imel pomočnika v ministrstvu, ki mu je to in še več drugih stvari izdal, med temi baje tudi zvezo dr. Franka z dunajskimi odločilnimi krogi. Goljuf je na to šel k nadškofu in mu dejal, da se hoče informirati o dr. Baronu, češ, da zasede ta-le vendar škofjsko stolico djakovsko. Nadškof je bil tega seve silno vesel; kanonik Baron mu je posodil 1000 K, da pridobi dr. Franka za podporo njegove kandidature. Istotako mu je baje „posodil“ kanonik Pliverić 800 K, ker bi rad postal pomožni škof v Zagrebu. Baje si je Strassnoff še pri raznih drugih osebah nabral do 40.000 K. Mažarski listi prinašajo tudi — najbrž tendenciozno — novico, da je vzel Strassnoff dr. Franku tudi neke važne listine, namenjene ministrstvu zunanjih zadev. To se namreč povdarja vsled tega, ker dolže Franka, da je v zvezi z Dunajem.

Prodajalka

mešane stroke ki ima spričevalo daljše službe, išče :: mesto. Naslov se izve pri (623) 1 **Ivani Pikl v Celju** Kovaška ulica št. 13.

Za sv. Miklavža in Božič lepe in vsakovrstne igrače, priporoča **Peter Kostič v Celju.**

M. Heferer vdova in sin.

Danes dne 5. in jutri dne 6. decembra

Phonola-Koncert

v veliki dvorani hotela „pri zamorcu“ (Hotel Mohr).

Vsak dan nov spored.

Vstopnina 40 vinarjev; Koncert od (625) 8. do 10. ure zvečer. 1

V Žičah pri Konjicah se odpre 15. t. meseca

posojilnica-

Raiffeisenovka

za župnije: **Žiče, Špitalič, Loče, sv. Jernej in občina Tepanje.** Uradni dnevi bodo ob nedeljah po jutranjem cerkvenem opravilu. Vloge se bodo obrestovale po 4 1/2%, posojila dajala na 5 1/2%. (621) 2-1

Stenografa

— išče —
notar Baš v Celju

(620) 3-1

Pratike

Blaznikove in družinske se dobivajo na debelo in drobno po izvirnih cenah (592) 18-7

v Zvezni trgovini v Celju.

Velike prodajalne

zvsopotrebno opravilo odda s I. marcijem t. l.

POSJOJILNICA v VITANJI lastni hiši v Vitanji.

Natančneja pojasnila daje tajnik in učitelj (618) 2-2

R. Kosèr, Vitanje.

VIZITKE

priporoča
Zvezna tiskarna

Poskusite in priporočite
= izdelke =

Vydrove tovarne hranil v Pragi VIII. Cenovnik zastoj.

Ugodna prilika.

Proda se blizu Celja dobro ldoča velika gostilna s hišo na jedno nadstropje, z velikimi hlevi za 15 komadov živine in kozolcem s šestimi okni. Zraven je 5 oralov lepega travnika. Vse leži v prav lepem kraju v ravnini tik okrajne ceste. Proda se s polno koncesijo tudi žganjetoč in tobačno trafiko.

Lastnik proda zaradi drugega podjetja vse za 30.000 K; polovica se mora izplačati, druga polovica pa lahko ostane vknjižena po 5%. V bližini stoji več tovarn. Pri hiši je tudi ledenica, ker je bila poprej tam mesarija in trgovina. Več pove upravništvo „Domovine“.

(622) —

Ilustrovani narodni koledar

za leto 1907

je ravnokar izšel v založbi Zvezne tiskarne v Celju. Cena broš. K 1.—, eleg. vezan K 1.50, po pošti 20 vin. več. Zanimiva vsebina. Okusna oprema.

Vsako leto razprodan

Kletarsko društvo v Ormožu

vpisana zadruga z omejeno zavezo

priporoča svojo veliko zalogo

pristnega

ljutomercana

iz najboljših vinogradov ormoško-ljutomerskih gorc.

CENE NIZKE.

Pošilja se od 56 litrov naprej. Vzorci zastoj in franko.

(612) 5-2